

HappelCornelisseVerhoeven.

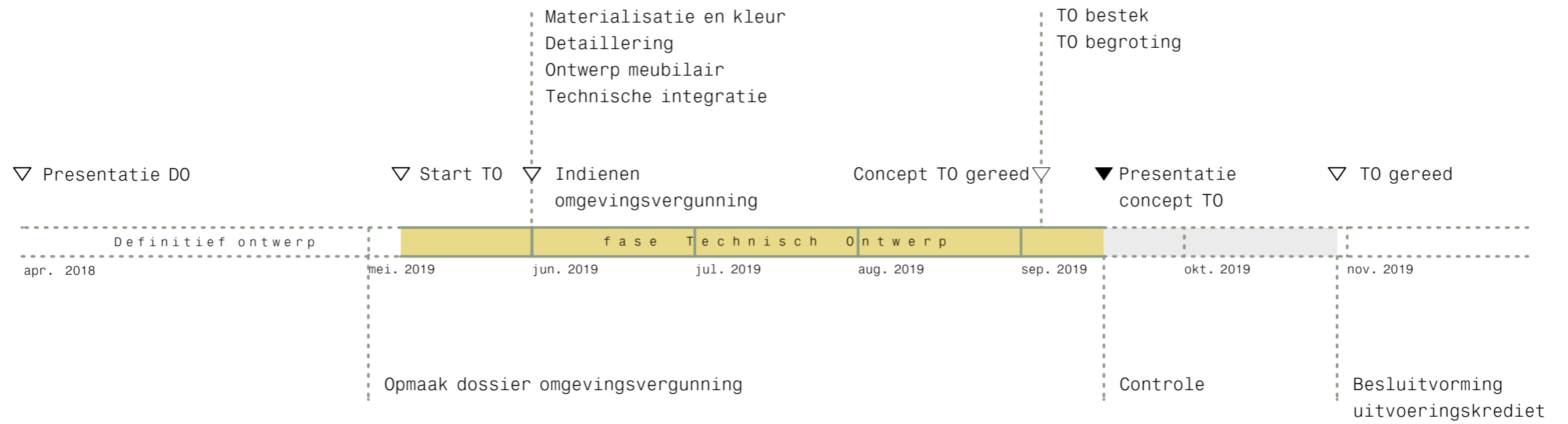
AANPAK STADHUIS

T0-presentatie

17 September 2019

Planning

Technische doorwerking van het definitief ontwerp.

Ontwerp vast meubilair

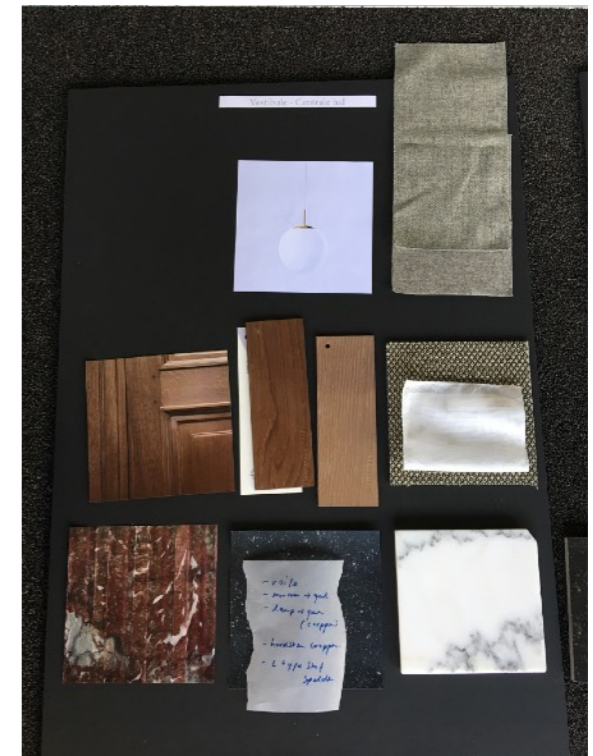
Kleuren en materialen

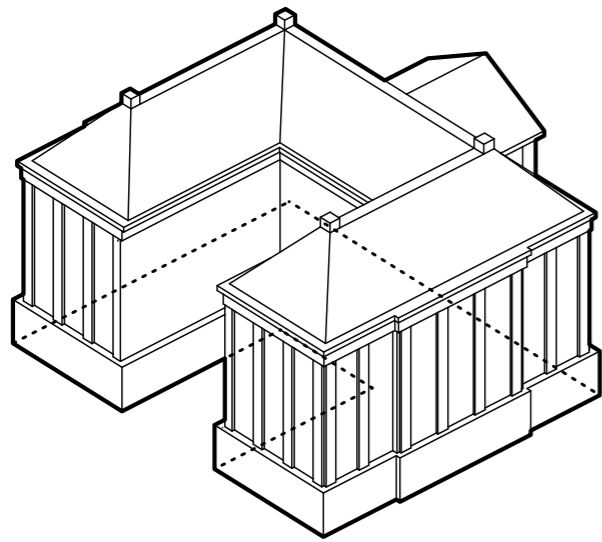
Rondgang werkgroep toegankelijkheid

Indienen omgevingsvergunning

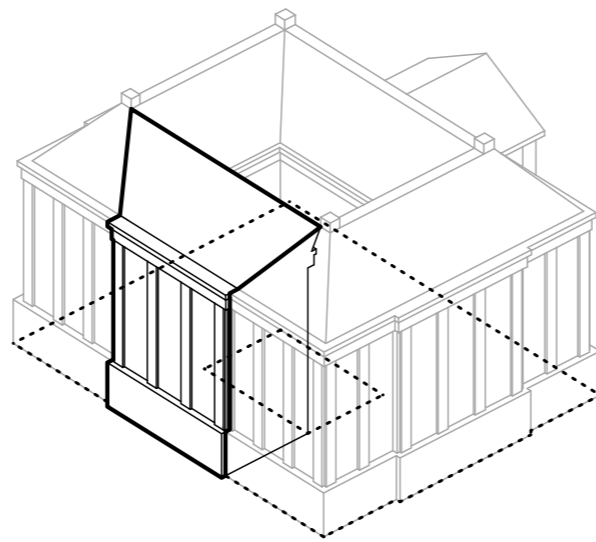
Deconstructief onderzoek

Sonderingen

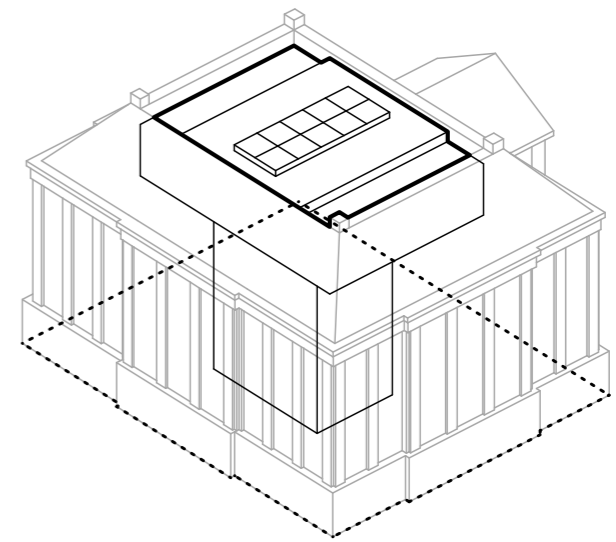

U-vormig gebouw 1810

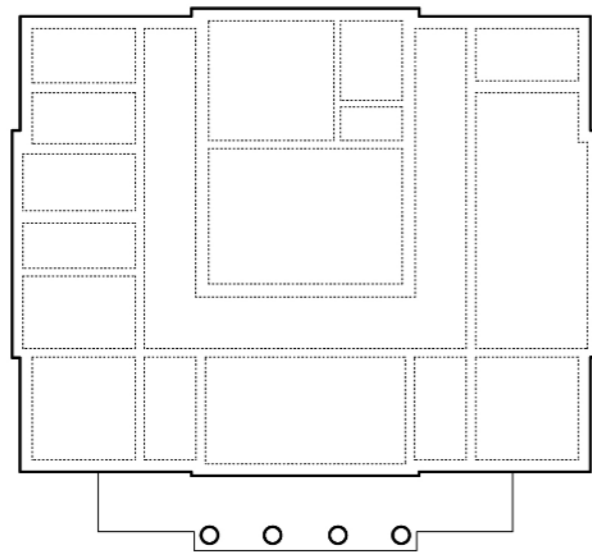

O-vormig gebouw 1869

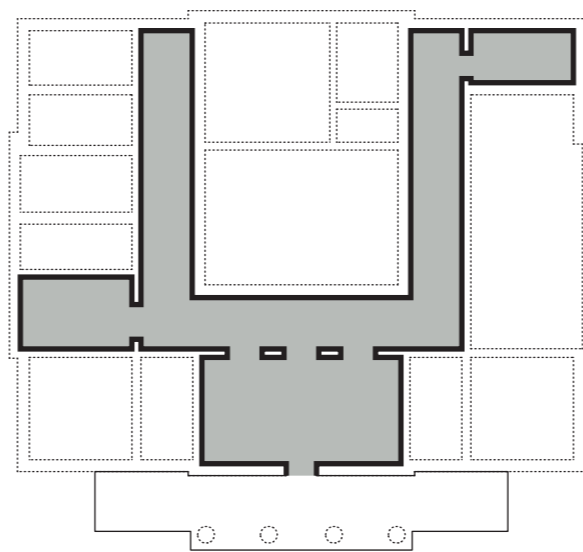

Compact gebouw met de Raad op Zolder 2021

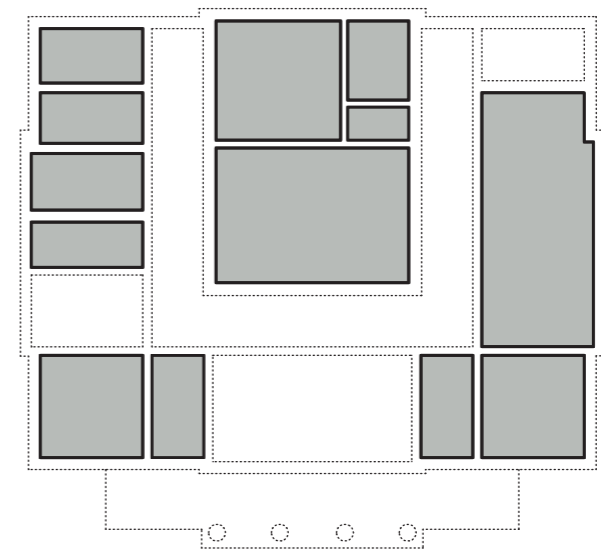
1. De Stad

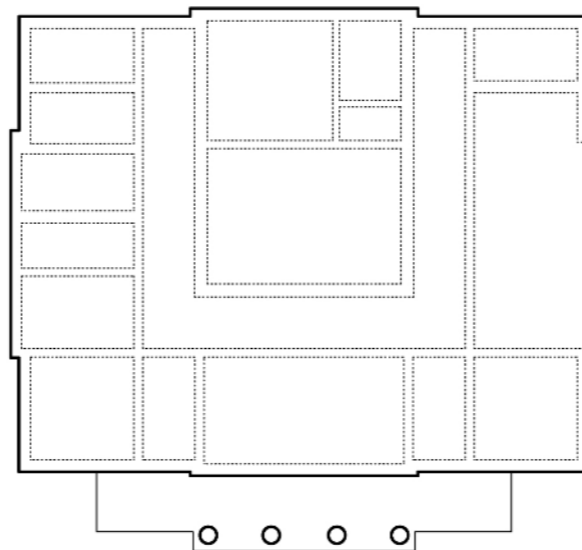
2. De ontsluiting

3. Het interieur

1. De stad

- A. Restauratieve onderhoudswerkzaamheden aan de schil ten behoeve van de presentatie van het stadhuis in de stad.
- B. Werkzaamheden in relatie met ventilatie en verduurzaming
- C. Onderhoudswerkzaamheden die vanuit bouwkundig/constructief oogpunt op korte termijn dienen te worden opgepakt.
- D. Onderhoudswerkzaamheden aan de schil die een relatie hebben met de nieuwe inpassing.

A. Restauratieve onderhoudswerkzaamheden aan de schil ten behoeve van de presentatie van het stadhuis in de stad.

A. Restauratieve onderhoudswerkzaamheden aan de schil ten behoeve van de presentatie van het stadhuis in de stad.

Zichtcomponenten gebruik

Loszittende stenen

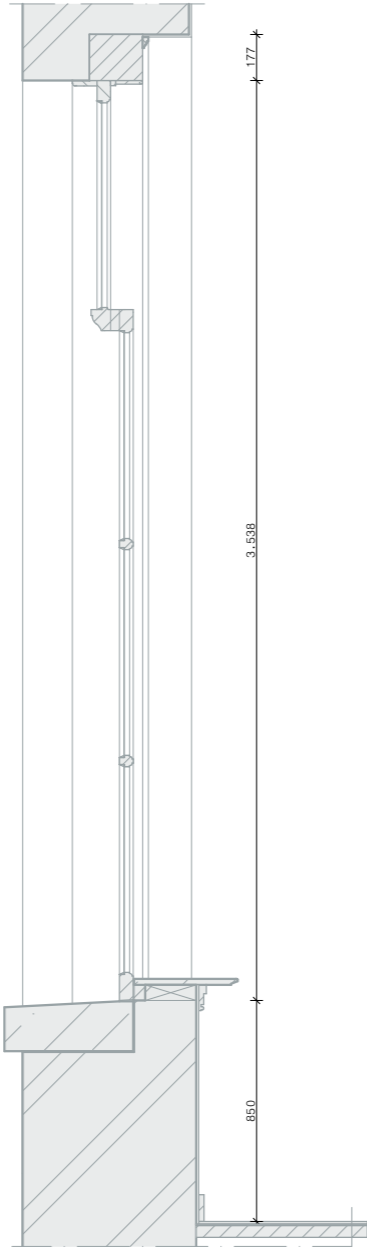
Steken

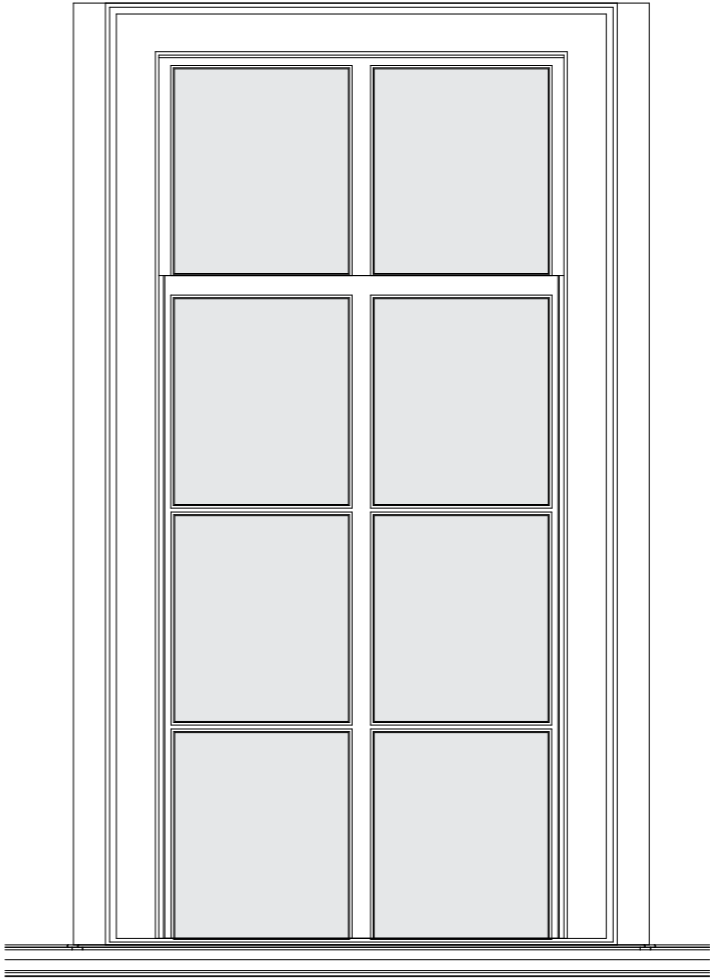
Roosters verwijderen

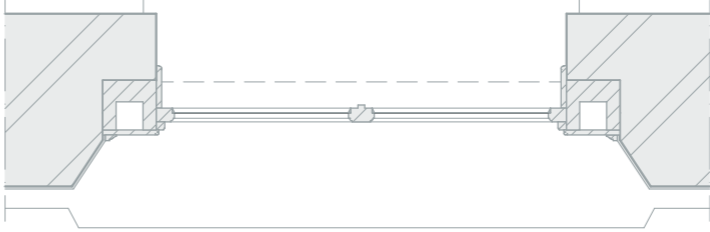
B. Werkzaamheden in relatie met ventilatie en verduurzaming

Bestaande doorsnede

Bestaand binnenaanzicht

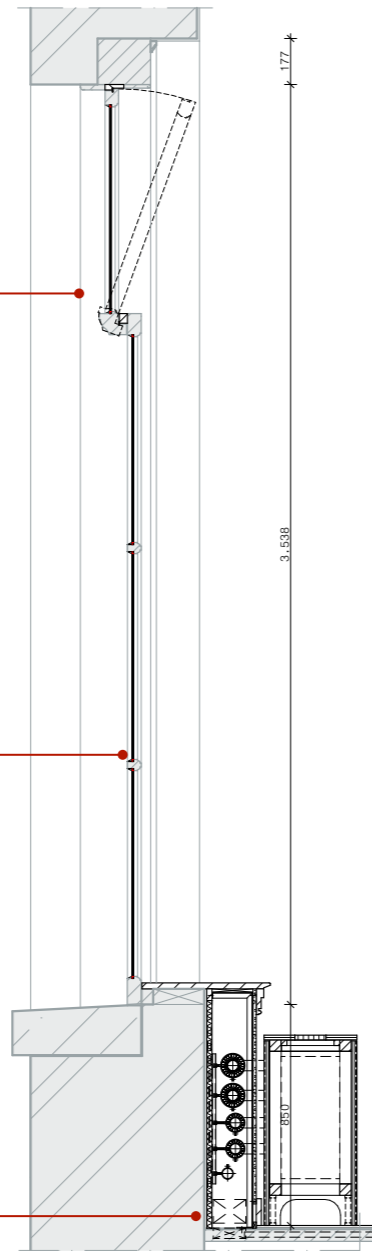
Plattegrond venster

B. Werkzaamheden in relatie met ventilatie en verduurzaming

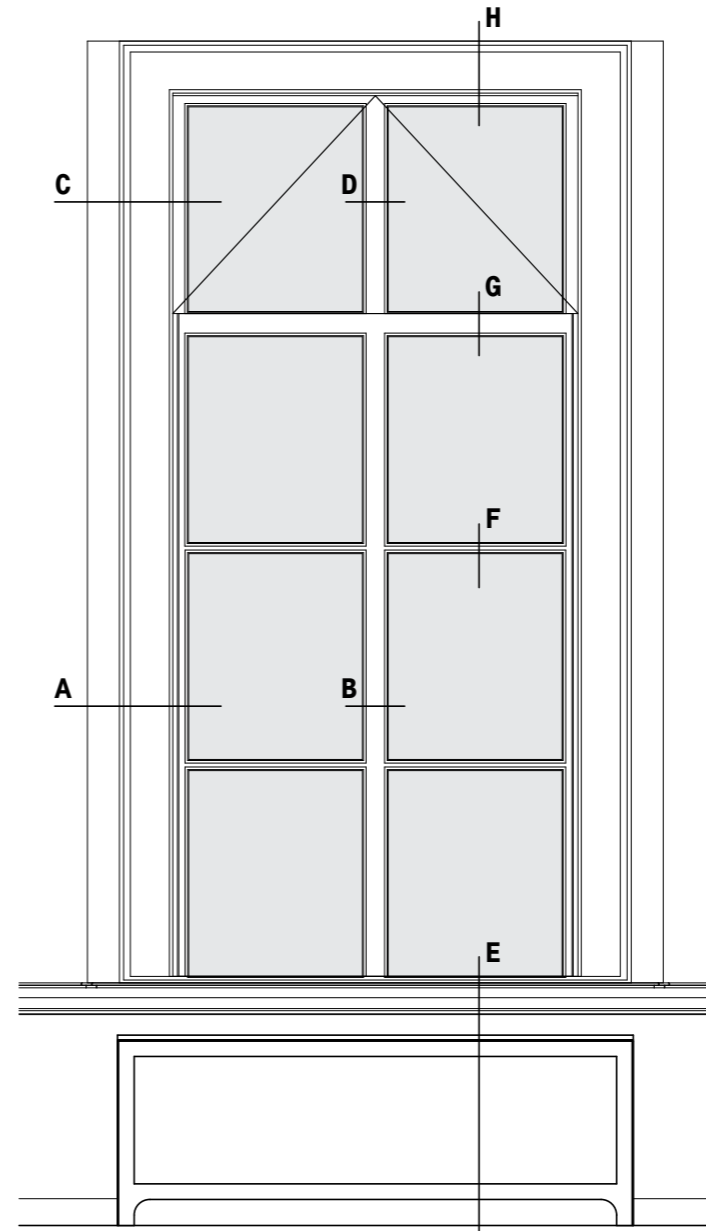
Bovenramen
aanpassen t.b.v.
natuurlijke ventilatie

Enkel glas vervangen
door dubbel
monumentenglas

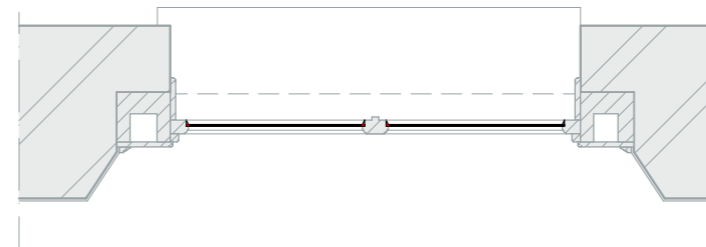
Isolatie achter
lambrisering en
Fancoilunits

Nieuwe doorsnede

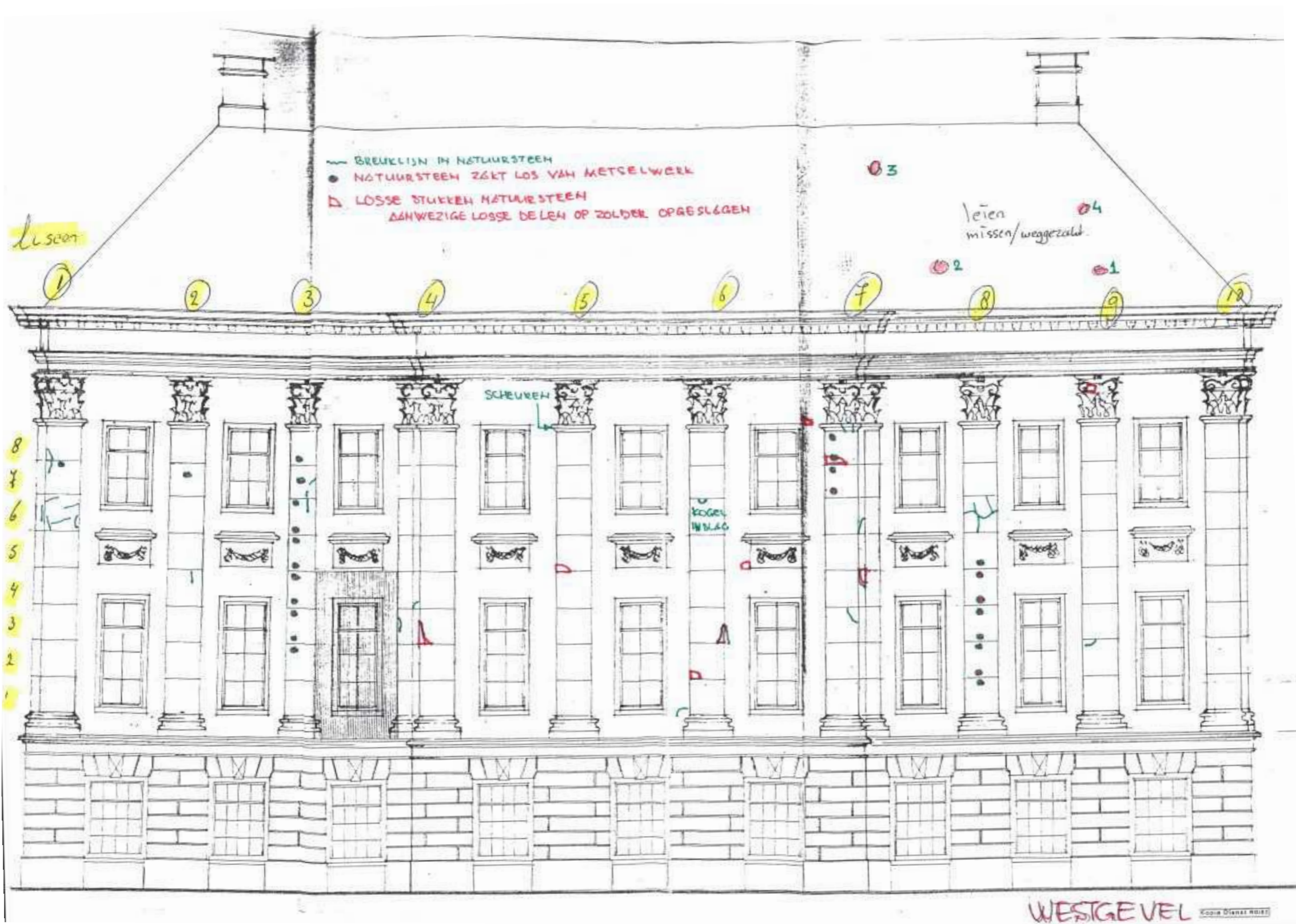

Nieuw binnenaanzicht

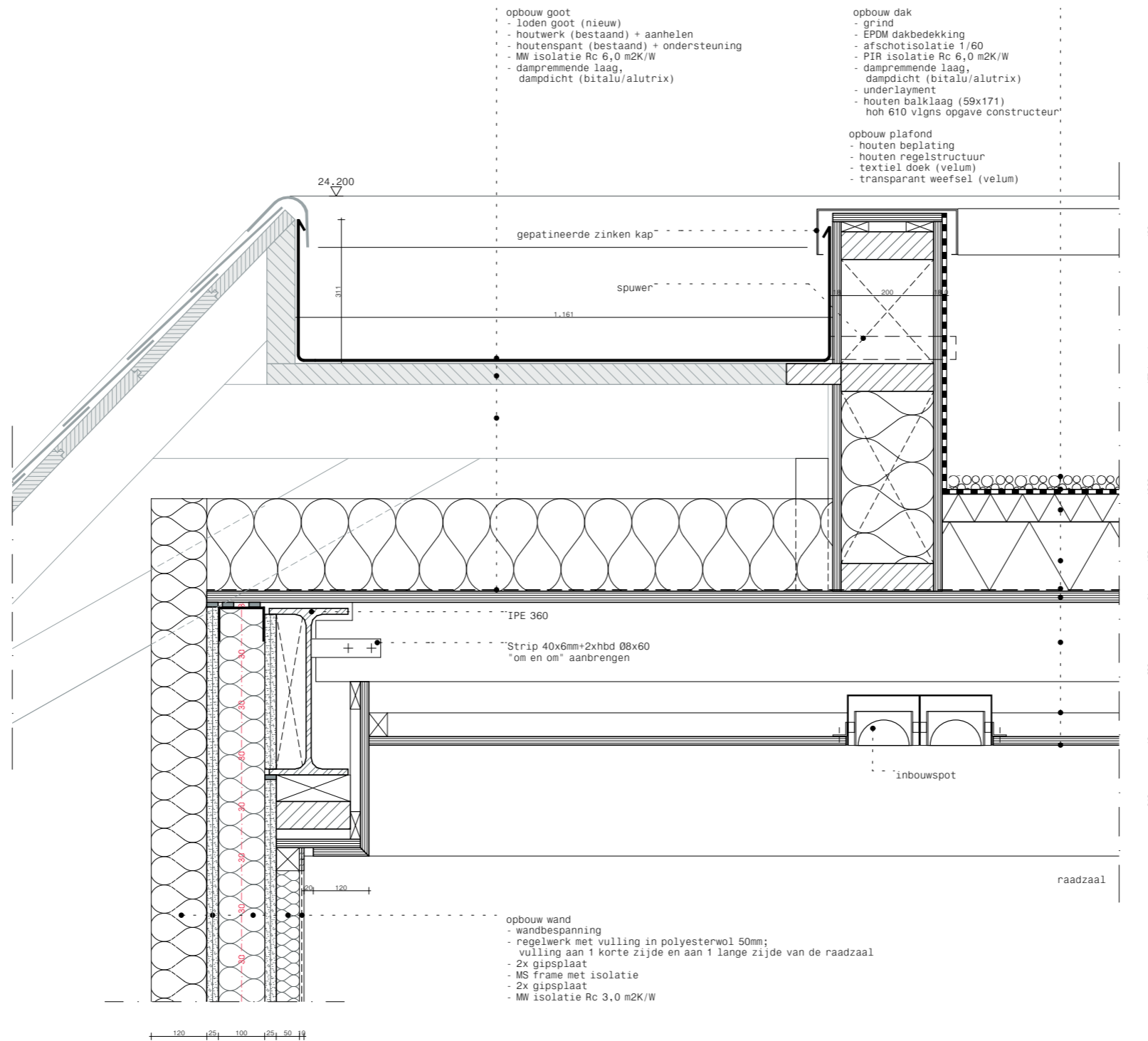
Plattegrond venster

C. Onderhoudswerkzaamheden die vanuit bouwkundig/constructief oogpunt op korte termijn dienen te worden opgepakt.

- Herstel eerdere reparaties voegwerk
- Herstel scheuren in metselwerk
- Loszittend metselwerk schoorstenen vervangen
- Schoonzuigen en behandeling kapconstructie
- Deelvervangening kapconstructie (t.p.v. aanwezige aantasting en verwijderde onderdelen)
- Timpaan: gording vervangen + loszittend dakbeschoot herstellen
- Houten onderconstructie verstevigen waar nodig; loodwerk opnieuw aanbrengen
- Houten onderconstructie dakkapellen herstellen
- Gootconstructie en betimmering lijstwerk vervangen
- Zinken bekleding houtwerk vervangen t.p.v fronton/ kroonlijst
- Herstellen raamkozijnen en dakkapellen
- Losse leien herstellen/ bevestigen
- Zandsteen herstellen/ vervangen boven bloembakken
- Bloembakken verwijderen + voorzieningen treffen om waterloop tegen te gaan.
- Gevolgschade scheuren in hardsteen voorkomen
- Gevolgschade hardstenen dorpels voorkomen
- Voegwerk bordesfront herstellen
- Zinkwerk dakkapellen vervangen
- Keperlood inspecteren en vervangen waar nodig
- Al het houtwerk opnieuw schilderen
- Ontstoren zandsteen: schade herstel; schoonmaken; restauratief retoucheren
- Stalen elementen schilderen
- Schilderwerk plafond boven bordes
- Anti duivenvoorzieningen verwijderen, reinigen en voorzieningen terugplaatsen
- Koperen goot herstellen ter plaatse van las

D. Onderhoudswerkzaamheden die een relatie hebben met de nieuwe inpassing.
Detail aansluiting nieuw dak en bestaand dak

HappelCornelisseVerhoeven.

TO.DE.210

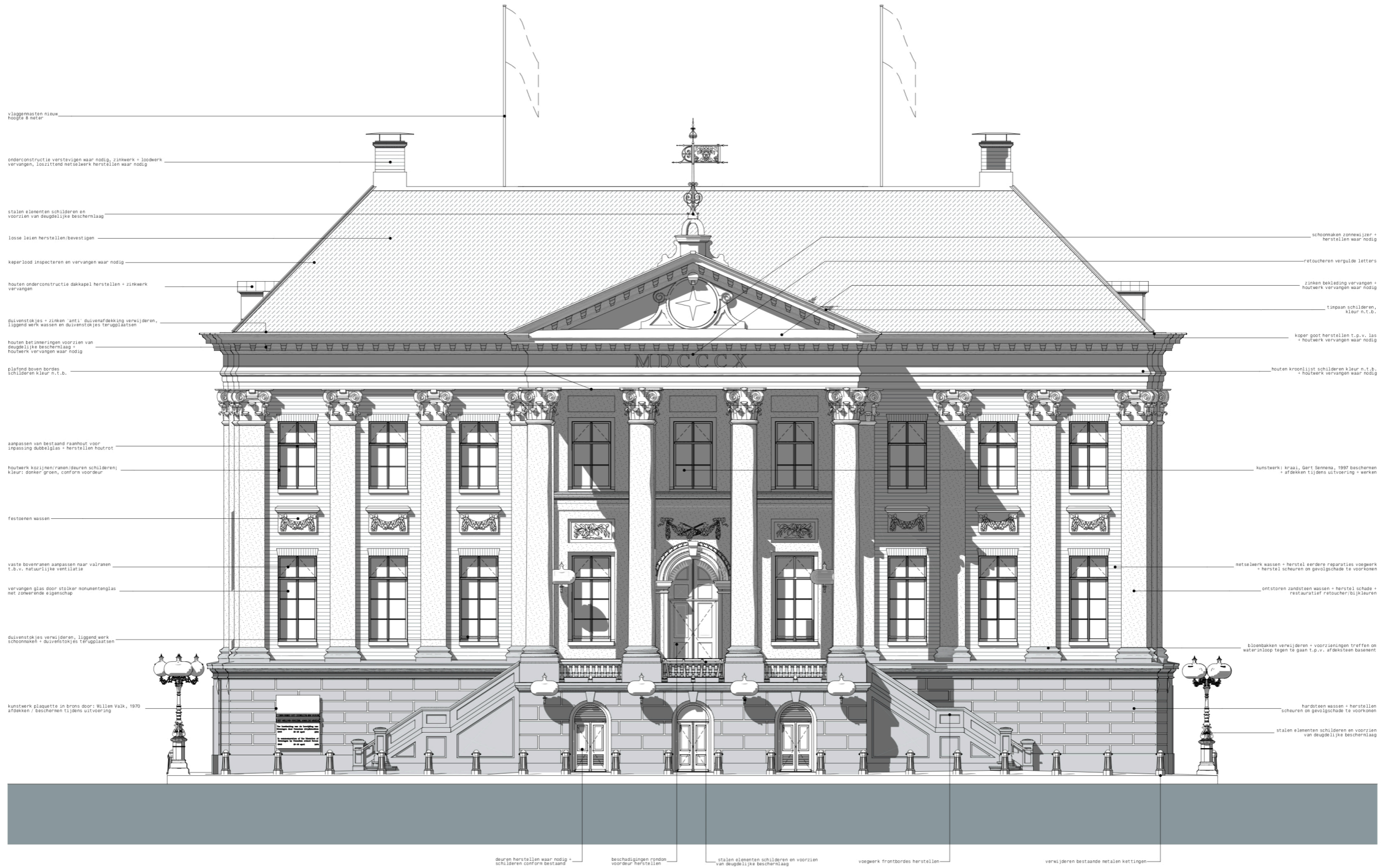
Project	089 Revitalisering Stadhuis Groningen
Oprachtgever	Gemeente Groningen
Fase	TO Concept
Schaal	1:10
Formaat	A3
Datum	09-09-2019

Wijziging

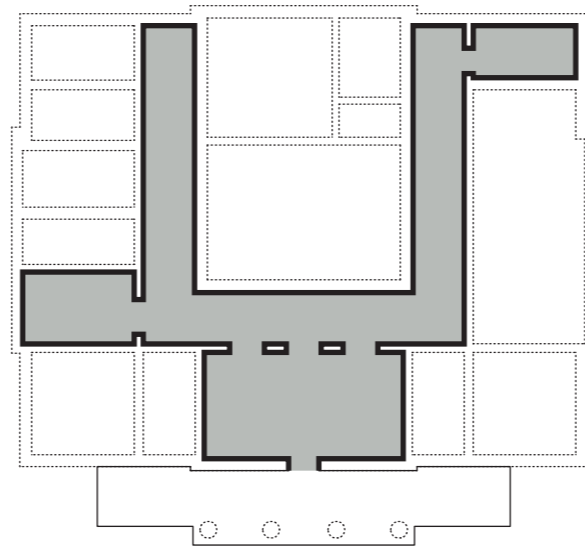
CONCEPT

DISCLAIMER: Alle maatvoering per situatie in het werk te controleren o.w.v. onzekerheden in bestaande bouw. Bij afwijking altijd contact met architect vóór uitvoering.

D. Onderhoudswerkzaamheden die een relatie hebben met de nieuwe inpassing.
Nieuwe positie vlaggenmasten

2. De ontsluiting

Rondgang werkgroep toegankelijkheid - lijst opname project

089 Stadhuis Groningen
Rondgang toegankelijk Groningen

NR.	Opmerkingenlijst tijdens rondgang dd. 15.05.19	Aangedragen oplossing tijdens rondgang dd. 15.05.19	Verwerking/ opname in bestek
Miva toegang BG - buitendeur + helling			
1	Plateau helling te klein voor draaicirkel rolstoel	opstaande rand maken, zodat rolstoel er niet aan de zijkant kan afrijden	Wordt opgenomen in bestek
2	Deur klapt te snel dicht	langere openingstijd; 45 seconden Twee deuren gelijktijdig open	Ter beoordeling beveiliging/ bode; niet urgent kan later worden ingesteld Wordt opgenomen in bestek
3	Niet duidelijk voor doof persoon of oproep wordt beantwoord bij aanbellen	lichtsignaal + tekst met uitleg procedure Videobeeld bij oproep, zodat te zien is dat oproep beantwoord wordt	Wordt opgenomen in bestek Middels lampje, videobeeld zit niet in de scope
4	Positie bel niet voor iedereen geschikt	Bel op twee hoogtes plaatsen	Wordt opgenomen in bestek
Miva toegang BG - binnendeur			
5	Deur klapt te snel dicht	langere openingstijd; 45 seconden Twee deuren gelijktijdig open	Ter beoordeling beveiliging/ bode; niet urgent kan later worden ingesteld Wordt opgenomen in bestek
6	Drukknop voor openen deur moeilijk te vinden voor blind persoon	Drukknop links en rechts van de deur	Behoud van één drukknoop
7	Bij binnenkomst is het niet duidelijk waar de ontvangstbalie is.	Aangeven dat de ontvangstbalie op de 1e verdieping is.	Signalisatie opnemen in bestek
MIVA toilet			
8	Miva toilet op goede manier inrichten voor rolstoelgebruiker	Kleinere wasbak/ fonteintje opnemen Toilet pot centraal in ruimte recht tegenover toegangsdeur Opklap beugels aan beide zijden toilet	Wordt opgenomen in bestek Wordt opgenomen in bestek Wordt opgenomen in bestek
9	Montage handgrepen wordt vaak niet goed uitgevoerd (verkeerde hoogte) Toegangsdeur naar de lifthal gaat naar binnen open, is de ruimte dan groot genoeg voor de rolstoeler die uit de lift komt?	Opnemen in bestek dat werkgroep toegankelijk Groningen meekijkt tijdens montage De ruimte voldoet aan de regelgeving	Opgave wat de hoogte moet zijn voor correcte opname in bestek. Geen directe participatie in bouwproces gewenst. n.v.t.
10			
Lift			
11	Liftnop moeilijk in te drukken voor mensen met beperkte rijkwijdte	Grote(re) liftnop opnemen	Wordt opgenomen in bestek
12	Niet duidelijk voor blind persoon waar lift stopt	Sprekende lift die aangeeft op welke verdieping de lift stopt Braille aanduiding: welke knop is welke verdieping	Wordt opgenomen in bestek Wordt opgenomen in bestek
13	Voor persoon in rolstoel moeilijk achteruit de lift te rijden.	Spiegel tegenover deur, zodat iemand in rolstoel naar achteren kan kijken	Wordt opgenomen in bestek
14	Voor doof iemand vaak niet duidelijk wat te doen bij storing	Tekstuele uitleg/ communicatie als lift stopt ivm storing voor doof persoon	Wordt opgenomen in bestek
Vestibule			
15	Balie niet geschikt voor rolstoelgebruiker	Verlaagde zone balie voor rolstoelgebruiker	Geen verlaagd deel bij de balie, in voorkomend geval komt de bode naar de gast toe.
16	Is de tourniquet groot genoeg voor blinde + geleidehond?	Tourniquet voldoet.	n.v.t.
Trappenhuis			
17	Voor blind persoon lastig om deurklink trappenpui te vinden.	Deur staat altijd open, sluit bij brand	Wordt opgenomen in bestek
Raadzaal			
18	Inspreekmeubel te hoog voor rolstoelgebruiker/ iemand slecht ter been	hoog - laag meubel of iemand die rondloopt met microfoon	Afspraak dat er geen specifiek te verlagen meubel wordt geplaatst. In voorkomend geval wordt er iets specifiek geregeld.
19	Goede en voldoende rolstoelplekken		Wordt opgenomen op tekening
20	Inspreekmeubel geschikt maken voor doof persoon	Niet een te hoog meubel, want moet zichtbaar zijn voor gebarentolk	Afspraak dat er geen specifiek te laag meubel wordt geplaatst. In voorkomend geval wordt er iets specifiek geregeld.
21	Drukke achtergrond lijdt af voor doof persoon	Goede opstelling met rustige achtergrond voor doventolk	De wandafwerking van de raadzaal heeft een openlattenstructuur om te voldoen aan de akoestische eisen. In voorkomend geval wordt er iets specifiek geregeld
22	Gebruik en bereikbaarheid van de koffiecorner voor rolstoelers is aandachtspunt		n.v.t.

Drie gangen, drie karakters

Bogen op de begane grond

Pilasters op de eerste verdieping

Deuren met lijstwerk op de tweede verdieping

Gang begane grond

Gang begane grond - huidige toestand

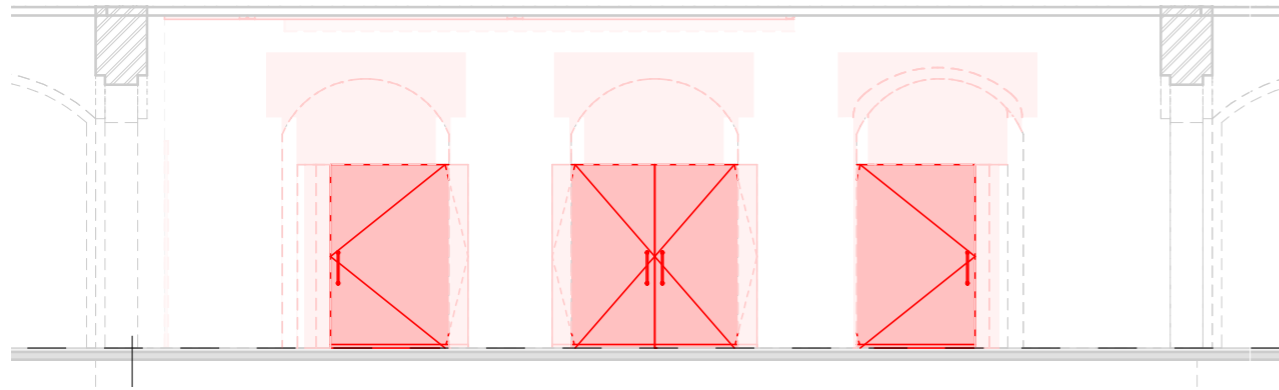

Vloerafwerking: behoud van bestaand

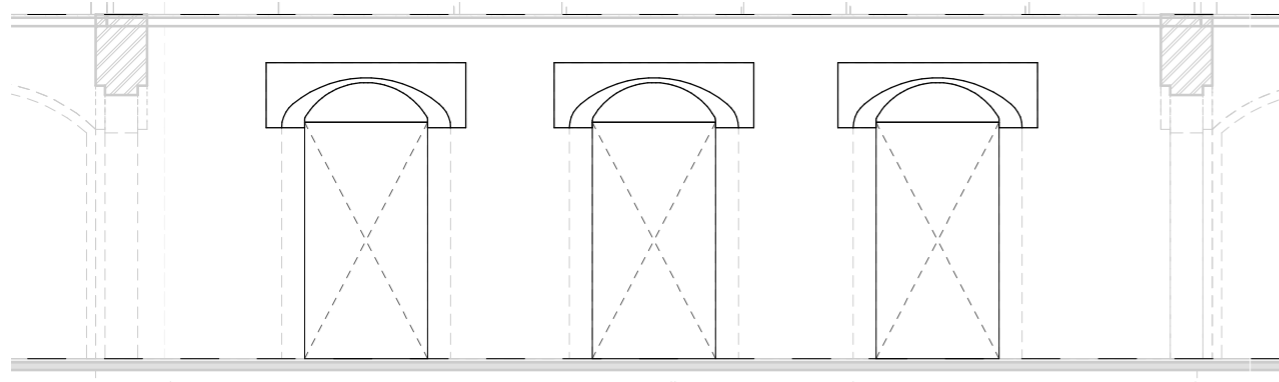

Wanden te schilderen in vuilwit/ krantenwit

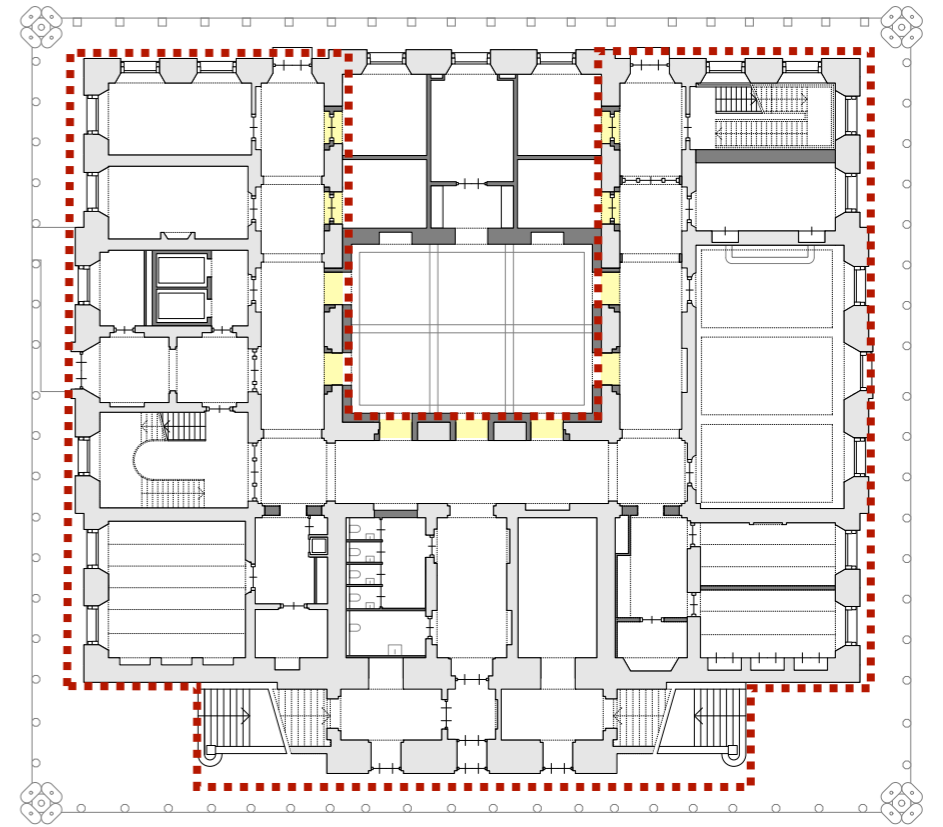
Gang begane grond

Gang begane grond - huidige toestand

Gang begane grond - Nieuwe toestand

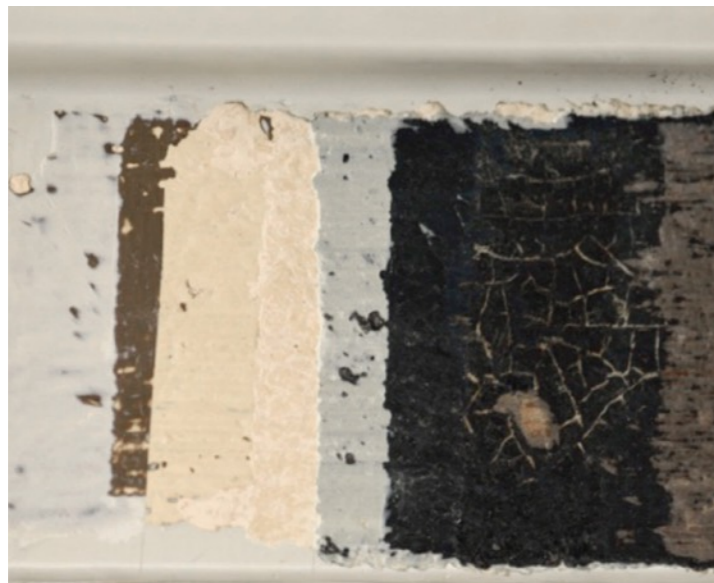

De logica van de voormalige gevel herstellen.

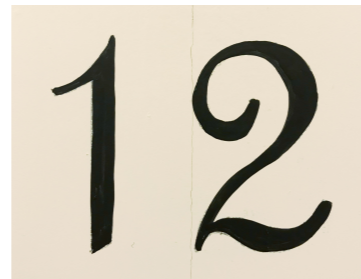
Gang tweede verdieping

Gang tweede verdieping - archiefbeeld jaren '60

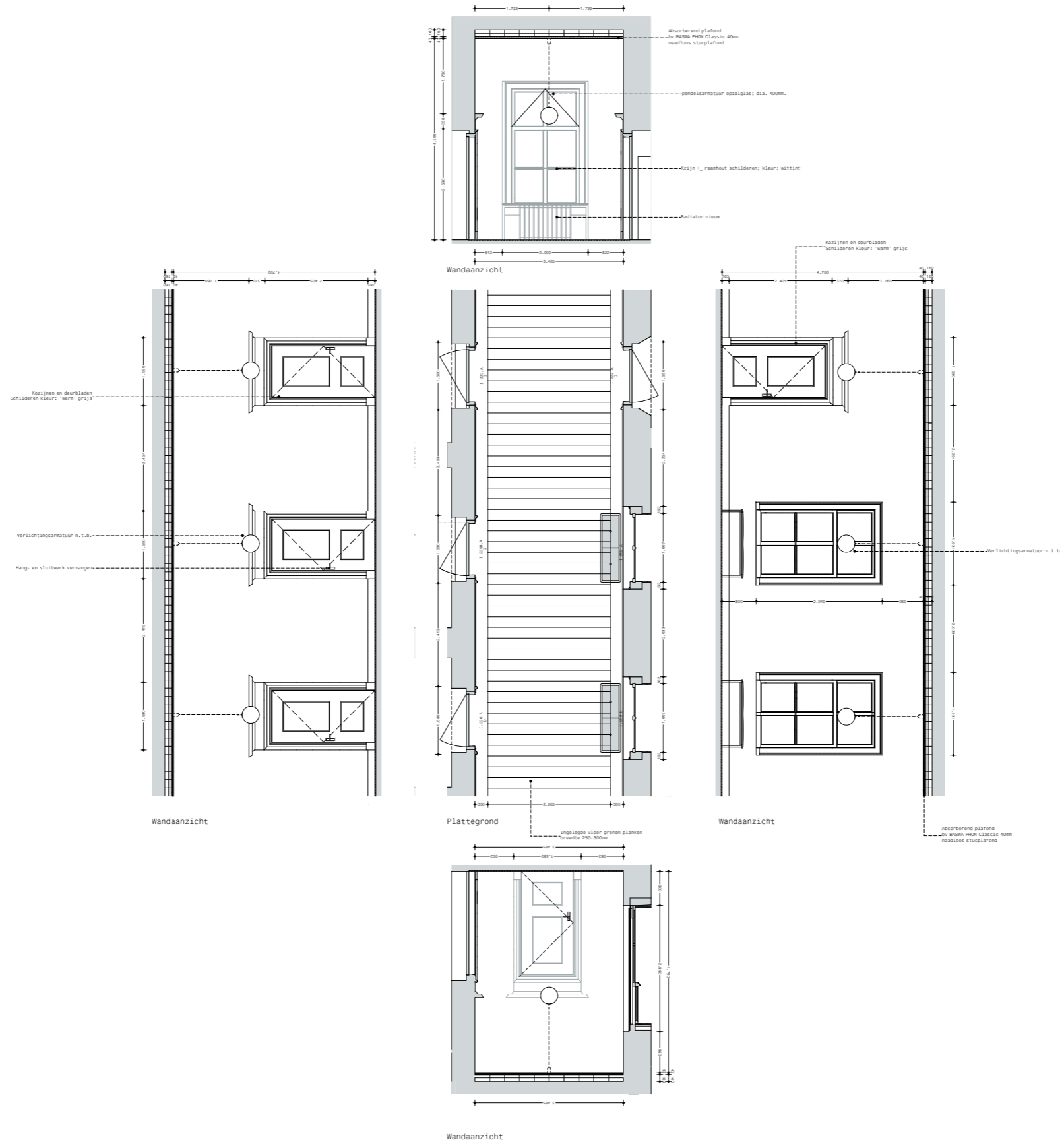

Kleurentrapje kleurhistorisch onderzoek en bestaande handgeschreven kamernummers

Wanden te schilderen in vuilwit/ krantenwit

Gang tweede verdieping

“Plafondschilderingen van Van de Wint vormen een wezenlijke bijdrage van een kunstenaar van betekenis. De schilderijen ‘passen’ echter niet bij oorspronkelijk interieurbeeld, waarbij de plafonds ook als ‘hemel’ dienden te fungeren door een lichte effen afwerking. De huidige schilderijen zouden uitgangspunt kunnen zijn voor een kleurstelling, waarbij de architectuur meer wordt benadrukt. Wanneer wordt gekozen voor reconstructie van oorspronkelijk beeld op basis van kleurhistorisch onderzoek, passen de schilderijen van Van de Wint daar niet bij en moet verwijdering overwogen worden.”

Procedure in het kort:

- Documenteren huidige staat van de schildering
- Proefjes zetten/ondergrond beoordelen
- Indien nodig ondergrond reinigen
- Aanbrengen van 1e laag vislijm rechtstreeks over historische schilderingen
- Aanbrengen van Japans vloepapier geïmpregneerd/nat gemaakt met vislijm

Hierover kan na droging geschilderd worden met vrijwel elke gewenste muurafwerking. Het is hiermee mogelijk om met een stoomapparaat of warm water de later aangebrachte verflagen veilig te verwijderen.

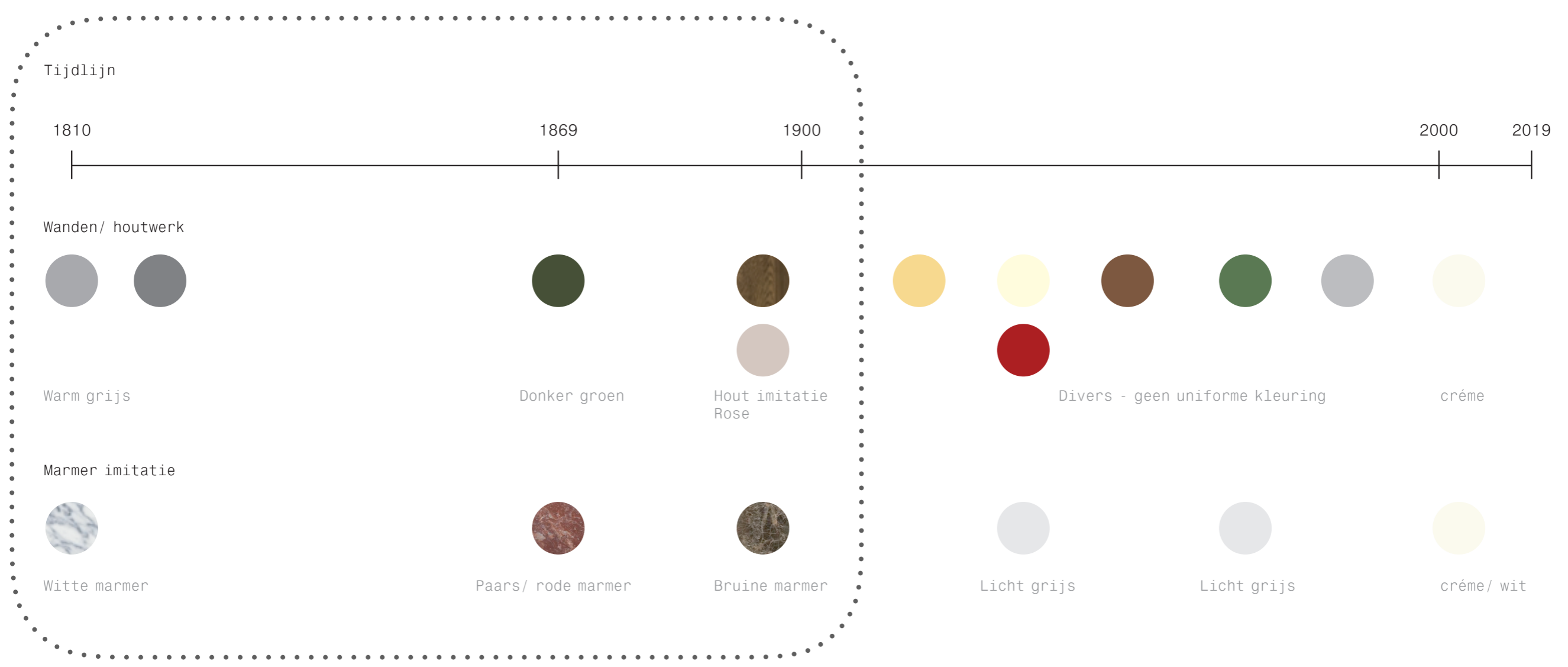
JOSEFIEN & CO
bureau voor restauratie en onderzoek

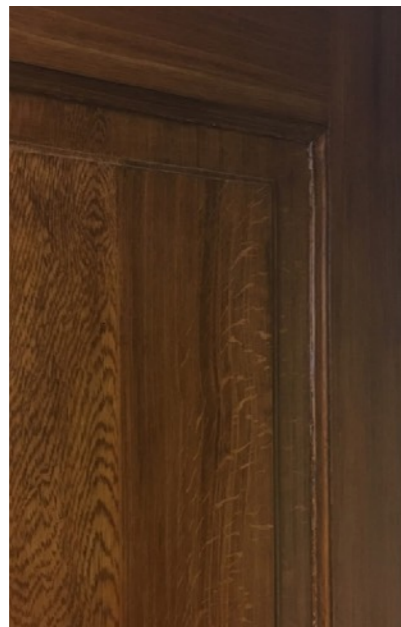
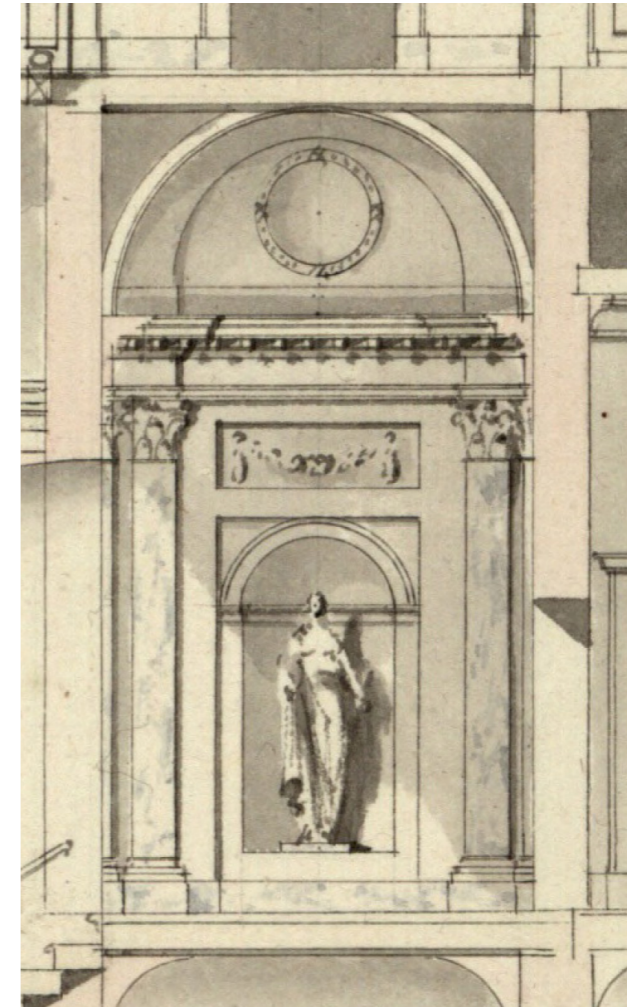
STADHUIS TE GRONINGEN

EEN VERKENNEND KLEURONDERZOEK NAAR DE
OORSPRONKELIJKE AFWERKING

Tijdljn met toegepaste kleuren volgens kleur historisch onderzoek

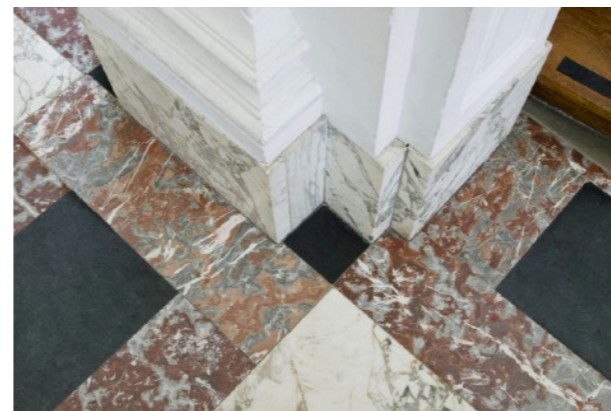
Gang eerste verdieping - archiefbeeld jaren 60

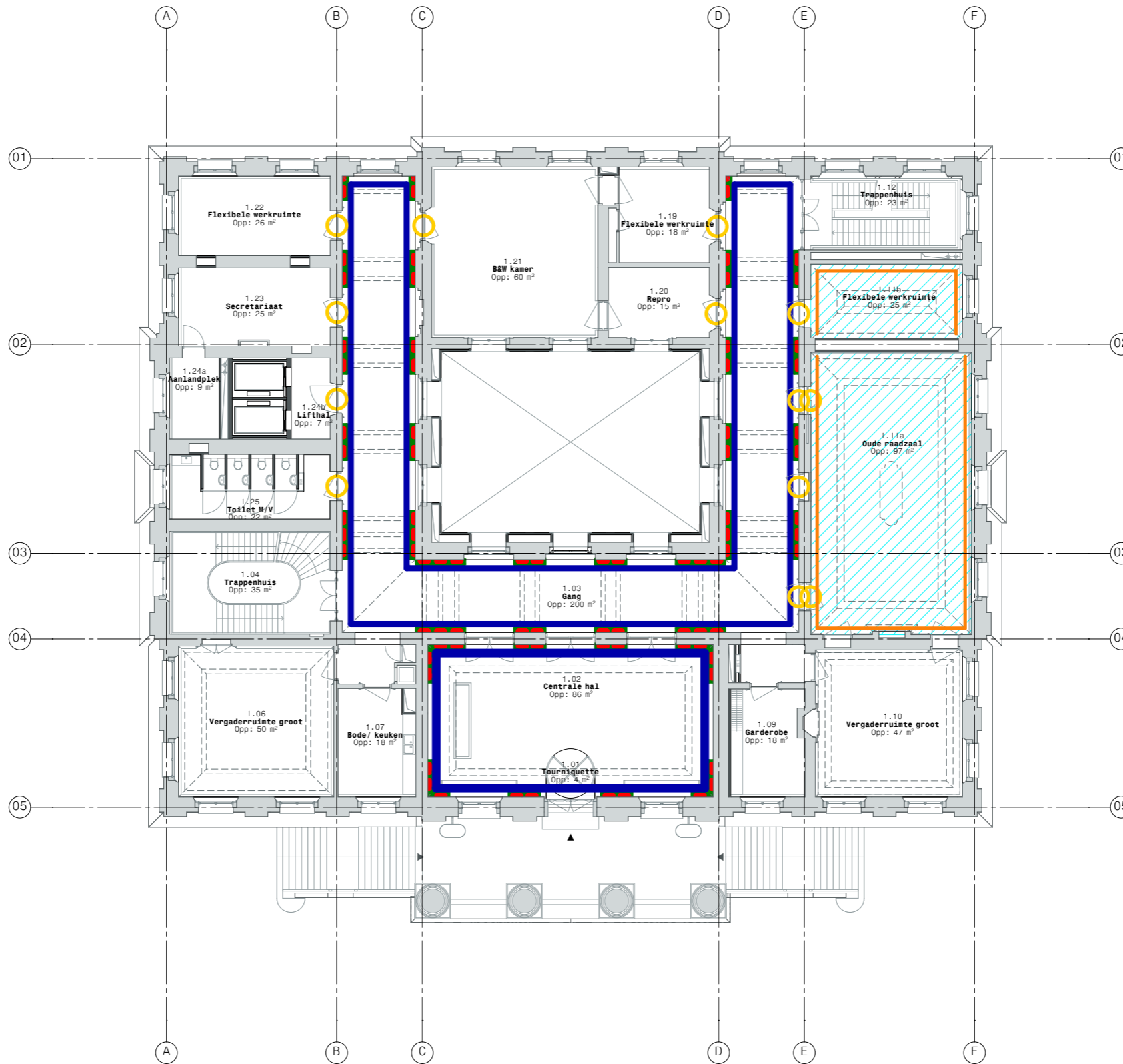
Deuren en deurkozijnen: imitatieschilderwerk eiken

Pilasters, plint, basement, plafondlijst:
imitatieschilderwerk marmer.
Wanden sauzen in vuil/ kranten wit

Demarcatie restauratief schilderwerk

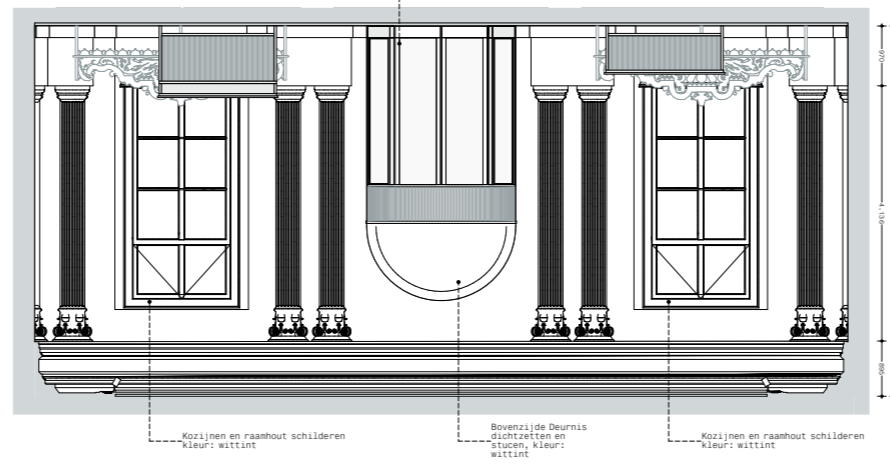
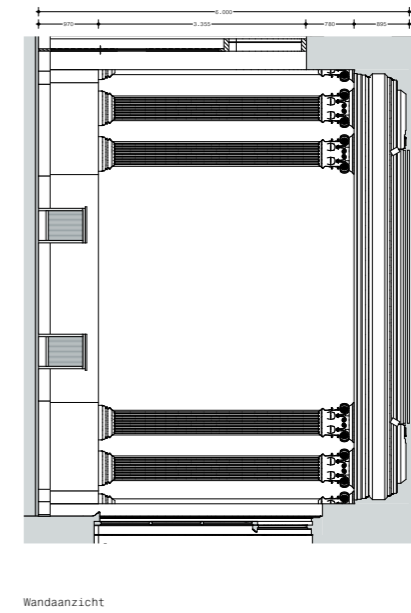
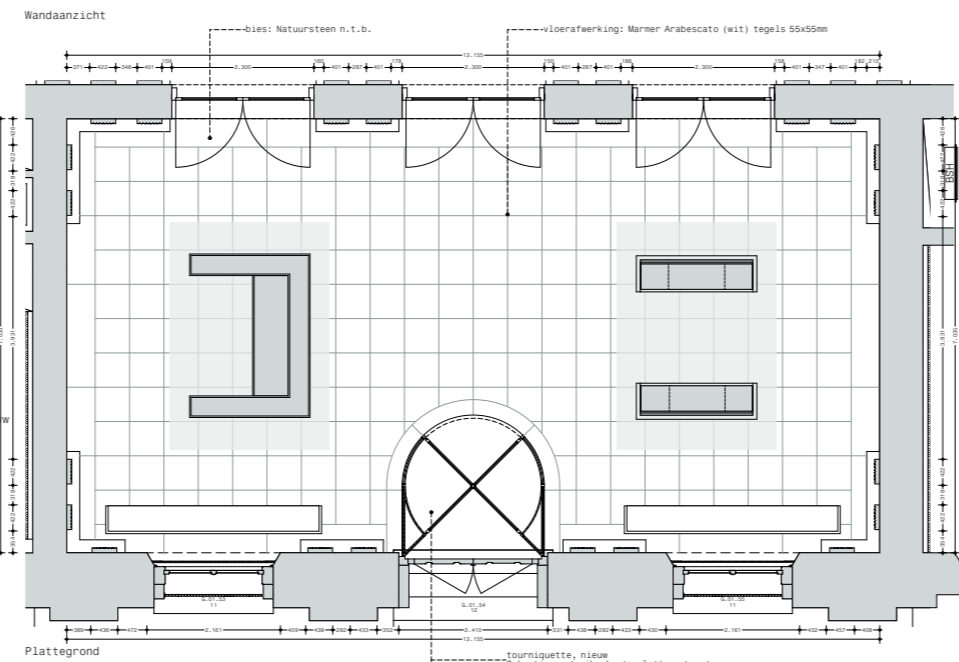
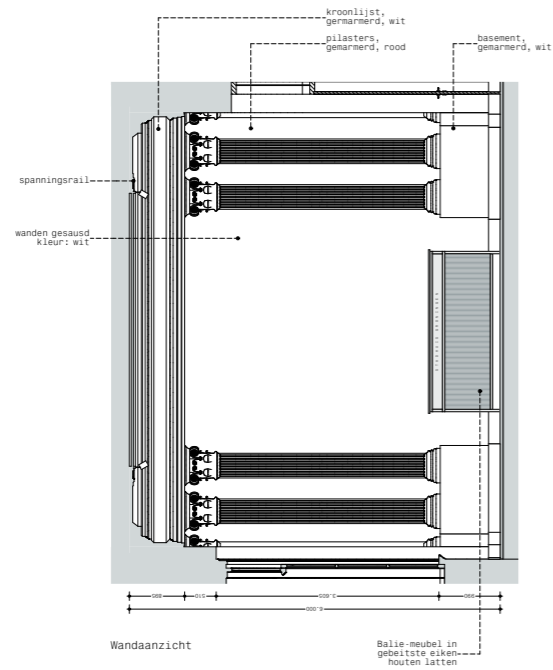
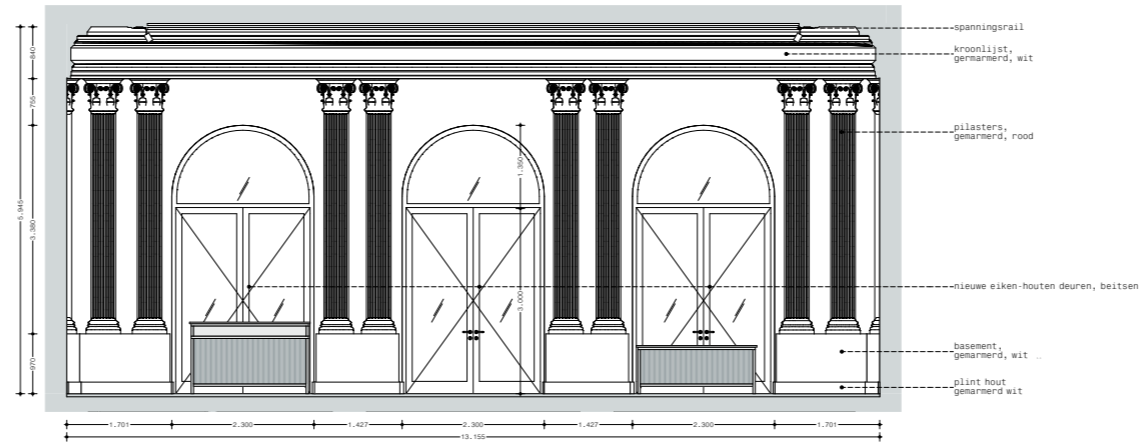
- **Deuren en deurkozijn**
Techniek: 'Houten', Kleur: eiken
Conform proefstuk
- **Pilasters**
Techniek: 'Marmeren', Kleur: Rood
Conform proefstuk
- **Sokkels**
Techniek: 'Marmeren', Kleur: Wit
Conform proefstuk
- **Sierlijsten**
Techniek: 'Marmeren', Kleur: Wit
- ▨ **Plafond siabloon**
schilderen, werk retoucheren
- ▭ **Wanden**
bestaand schilderwerk op hout en
stucwerk herstellen/bijpunten
waar nodig. Kleur conform bestaand
- ▭ **Plint en dressoir meubel v/d Ploeg**
Schilderen en restauratief herstellen

Vestibule; 1962

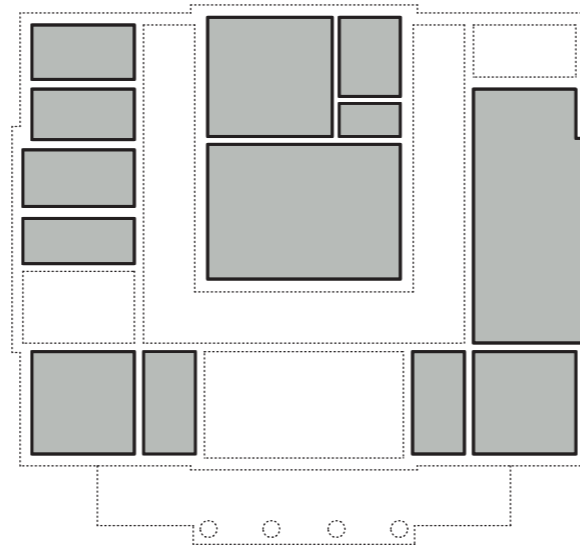
Ontwerp vestibule

Wandaanzicht

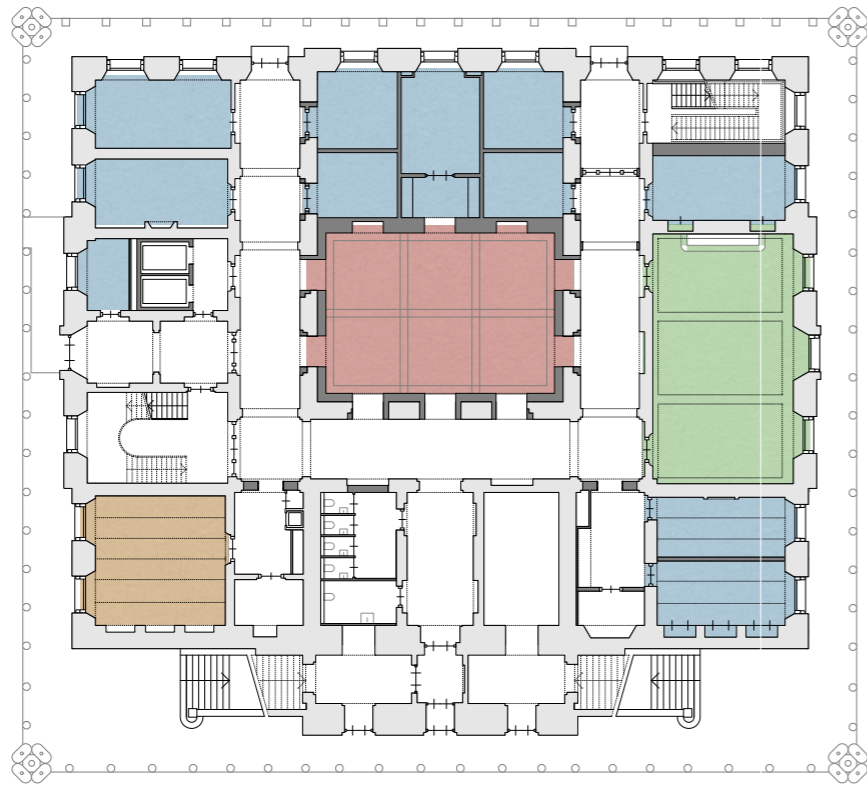

3. Het interieur

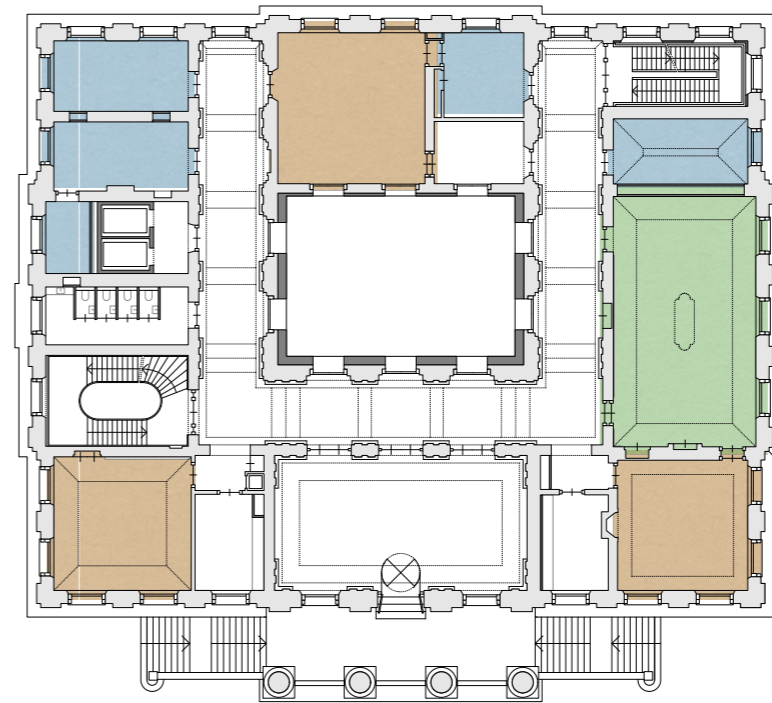

Demarcatie interieur

● stijklkamers   ● representatieve ruimtes   ● werkruimtes   ● nieuwe inpassing

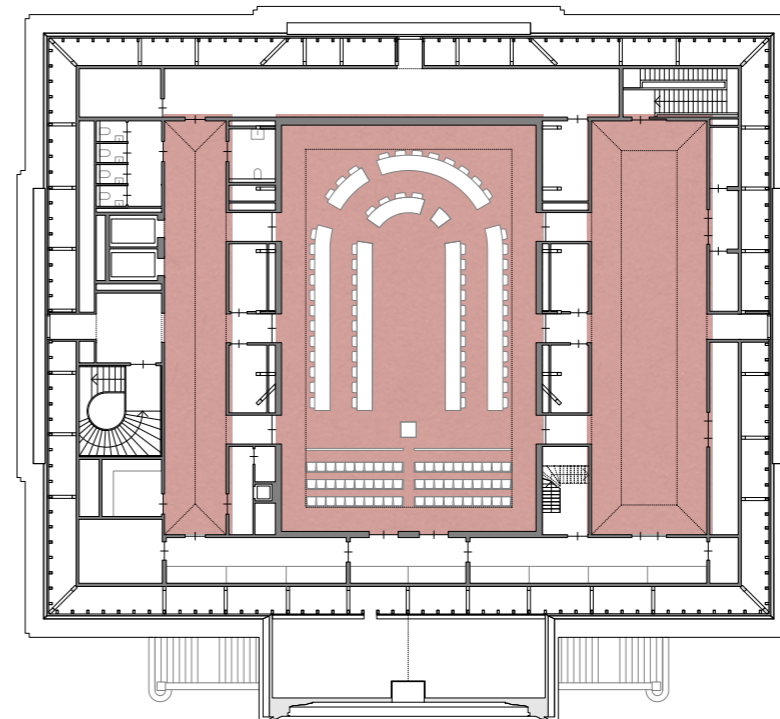
Begane grond

Eerste verdieping

Tweede verdieping

Derde verdieping

Oude raadzaal

Oude raadzaal - huidige situatie

Restauratief retoucheren wanden en lijstwerk

Restauratief retoucheren sjabloon schilderwerk plafonnd

Trouwzaal

Trouwzaal 1938 - terug naar hoe de ruimte ooit bedoelt was: Een lichte ruimte op het noorden

Deuren en lijstwerk schilderen in crème wit

Dressoir meubel schilderen in crème wit

De twee laagste burgerzaal uit het DO

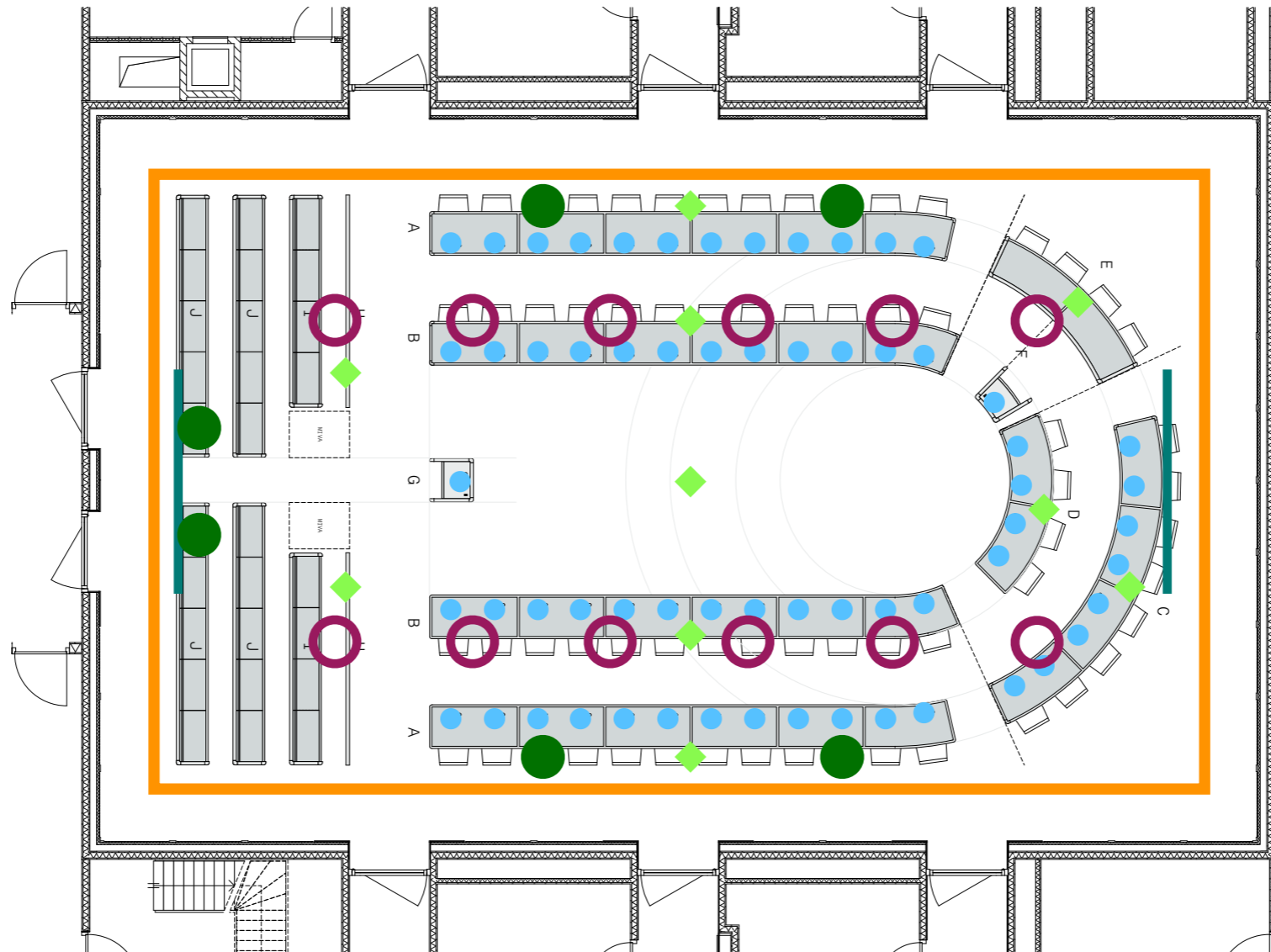

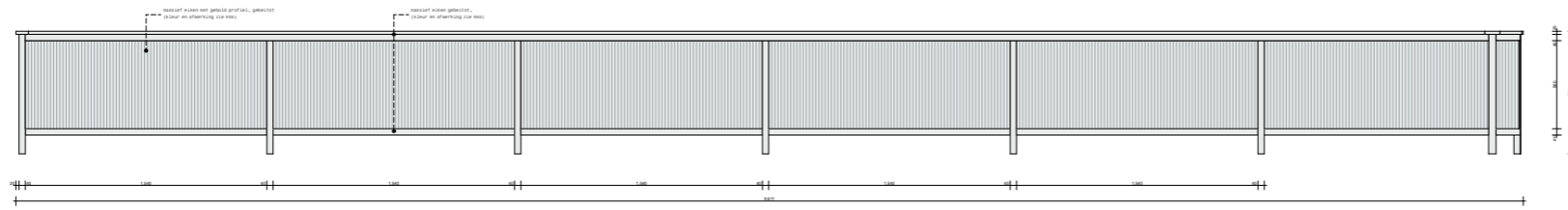

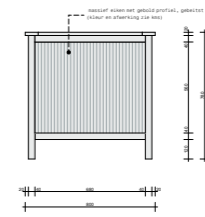
- Inspreekmicrofoon
- PZT camera
- Speaker
- Ledwall
- Ringleiding
- ◆ Aansluitpunt AV

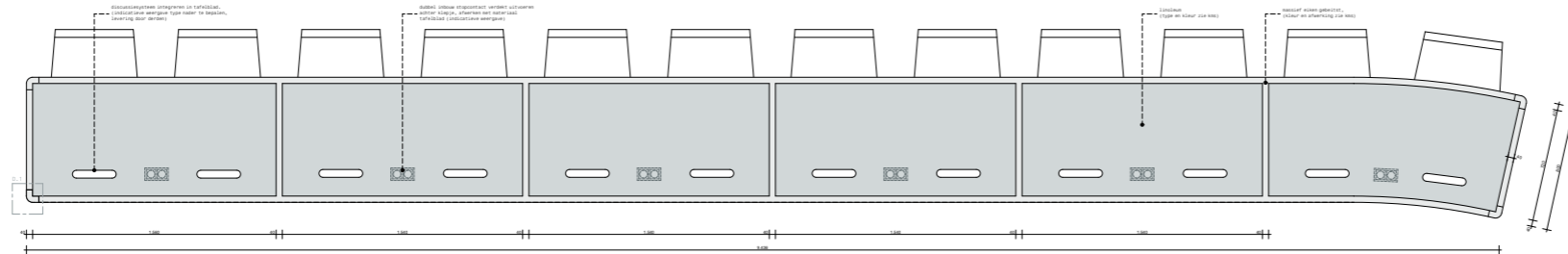
Vast meubilair - tafel raadsleden

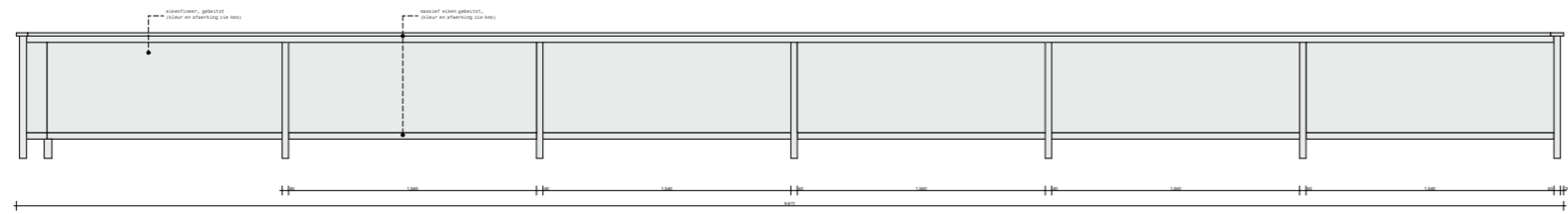
Voorraanzicht

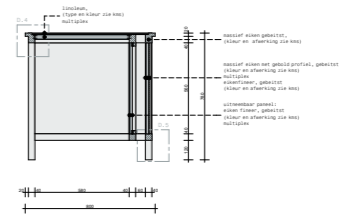
Zijaanzicht

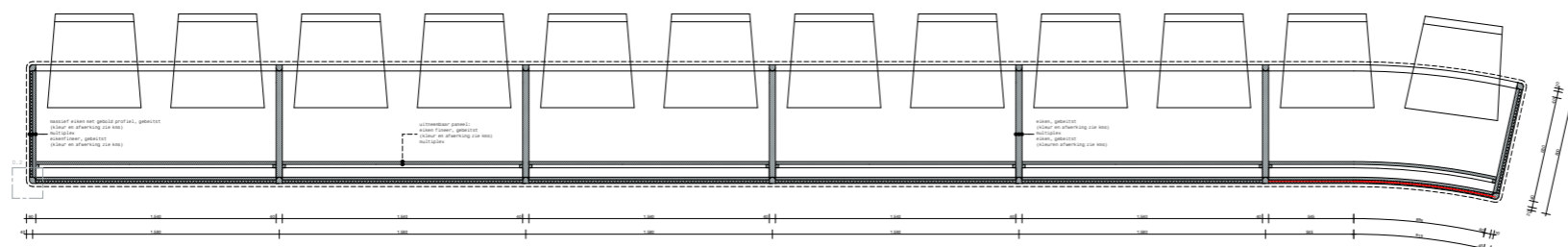
Bovenaanzicht

Achteraanzicht

Zijaanzicht

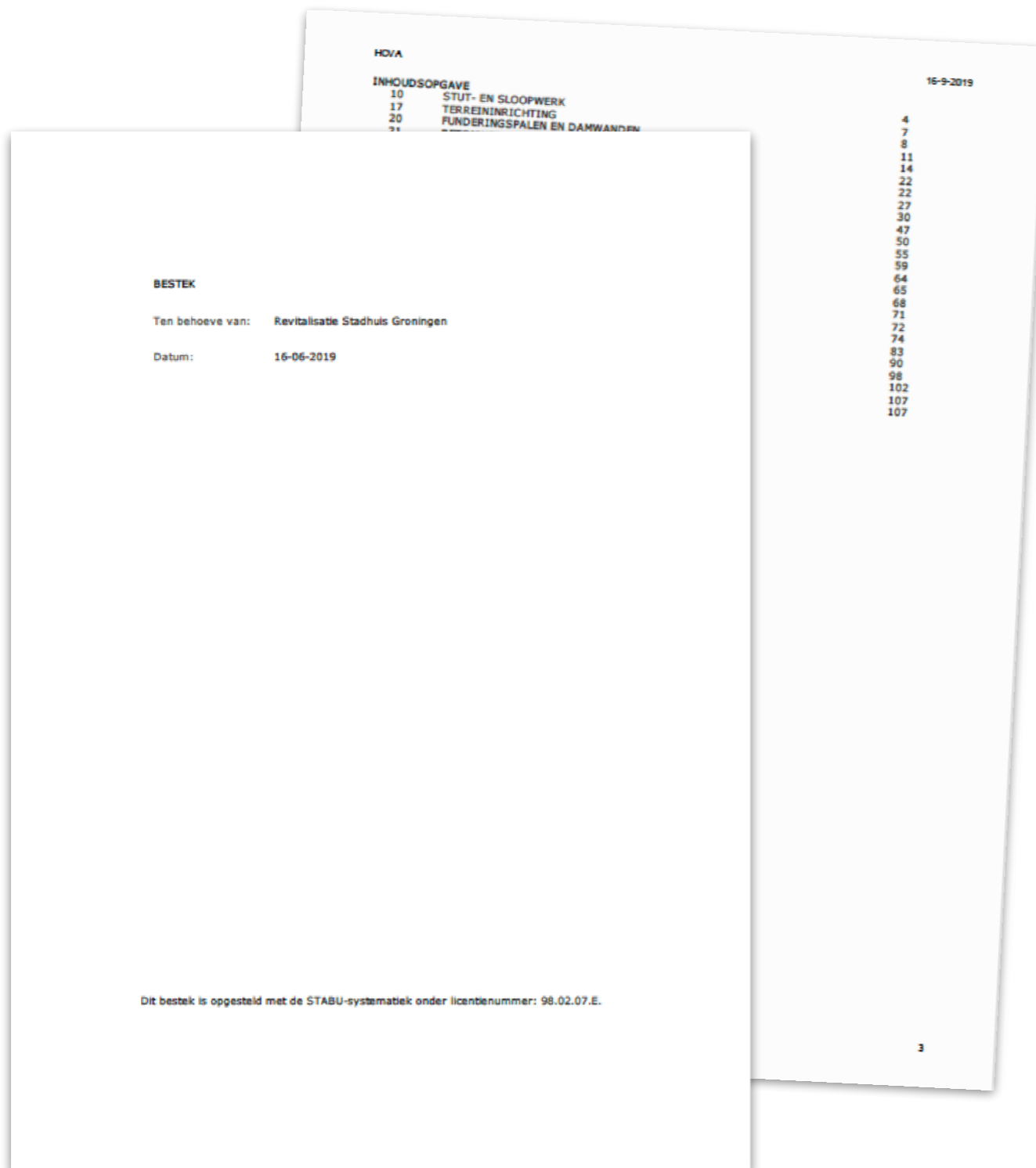

Doorsnede B

- Bestek
- Begroting
- Afstemming kunst en meubilair
- Onderzoeksopdracht minimale variant

Fin